

Väljaandja:	Sotsiaalminister
Akti liik:	määrus
Teksti liik:	terviktekst
Redaktsiooni jõustumise kp:	02.09.2019
Redaktsiooni kehtivuse lõpp:	18.02.2024
Avaldamismärge:	RT I, 30.08.2019, 7

Tervise Arengu Instituudi põhimäärus

Vastu võetud 23.04.2003 nr 73

[RTL 2003, 52, 774](#)

jõustumine 01.05.2003

Muudetud järgmiste aktidega

Vastuvõtmine	Avaldamine	Jõustumine
14.01.2004	RTL 2004, 10, 145	31.01.2004
12.09.2008	RTL 2008, 77, 1070	21.09.2008
10.12.2012	RT I, 13.12.2012, 8	01.01.2013
05.09.2014	RT I, 10.09.2014, 1	13.09.2014
19.11.2014	RT I, 25.11.2014, 6	01.01.2015
05.03.2019	RT I, 12.03.2019, 41	15.03.2019
28.08.2019	RT I, 30.08.2019, 6	02.09.2019

Määrus kehtestatakse «[Vabariigi Valitsuse seaduse](#)» § 43 lõike 5 ning «[Teadus- ja arendustegevuse korralduse seaduse](#)» § 13 lõike 1 punkti 3 alusel.

1. peatükk ÜLDSÄTTED

§ 1. Tervise Arengu Instituut

(1) Tervise Arengu Instituut (edaspidi – *TAI*) on Sotsiaalministeeriumi hallatav riigi teadus- ja arendusasutus, kes tegutseb «[Teadus- ja arendustegevuse korralduse seaduse](#)», teiste õigusaktide ja rahvusvaheliste lepingute alusel. TAI on Eksperimentaalse ja Kliinilise Meditsiini Instituudi, Eesti Tervisekasvatuse Keskuse ning Rahvatervise ja Sotsiaalkoolituse Keskuse õigusjärglane.

(2) TAI-l on väikese riigivapi kujutise ning oma nimega pitsat, arveldusarve(d), iseseisev eelarve ning sümboolika.

(3) TAI nimetus inglise keeles on «*National Institute for Health Development*». TAI rahvusvaheline lühend on NIHD.

§ 2. TAI asukoht

(1) TAI asub Tallinnas. TAI aadress on Hiiu 42, 11619 Tallinn.

(2) TAI nende struktuuriüksuste aadressid, mis ei paikne TAI asukohas, tuuakse ära nende põhimäärustes.

2. peatükk PÕHITEGEVUS JA PÕHIÜLESANDED

§ 3. TAI põhitegevus ja -eesmärk

(1) TAI põhitegevus on tervise- ja sotsiaalvaldkonna teadus-, arendus- ja rakendustegevus ning tervisestatistika tegemine.

[[RT I, 13.12.2012, 8](#)- jõust. 01.01.2013]

(2) TAI põhieesmärk on Eesti rahvastiku tervise järjepidev areng ning elukvaliteedi püsiv tõus.

§ 4. TAI põhiülesanded

TAI põhiülesanded on:

- 1) rahvastiku tervise- ja elukvaliteedialaste alus-, rakendus- ja hindamisuuringute tegemine (sealhulgas biomeditsiini-, epidemioloogia-, biostatistika-, tervishoiuökonomika-, tervishoiualaste ning käitumisuuringute läbiviimine, rahvastikurühmade tervises seisundi mõõtmine, väliskeskonna tervistkahjustavate tegurite mõju uurimine);
- 2) teadustöö tegemiseks, tervise- ja sotsiaalkaitse arendamiseks ning juhtimiseks vajalike andmekogude moodustamine ja pidamine, uuringuandmete kogumine, nende analüüsimine ja kättesaadavuse korraldamine;
- 3) ettepanekute tegemine eesmärgi saavutamiseks vajalike poliitikate kujundamiseks, vastavate prognooside ja arengukavade koostamine, osalemine Sotsiaalministeeriumi valitsemisala poliitikate elluviimise strateegiate kavandamisel;
- 4) Sotsiaalministeeriumi tellimisel või Sotsiaalministeeriumiga kooskõlastatult riiklike ja Euroopa Sotsiaalfondi programmide väljatöötamine, koordineerimine ja elluviimine, strateegiate rakendamiseks vajalike tegevuskavade väljatöötamine ja elluviimine;
[RTL 2008, 77, 1070- jõust. 21.09.2008]
- 5) ekspertabi osutamine rahvastiku tervise- ja sotsiaalkaitsealastes küsimustes;
- 6) iga-aastase rahvastiku tervise alase aruande koostamine;
- 7) riiklike ja rahvusvaheliste programmide, kokkulepete ja lepingute ning uurimis- ja arendustoetuste taotlemise kaudu osalemine riigisisese ning rahvusvahelises teadus- ja arendustegevuses;
- 8) vajaduse korral riigi esindamine Euroopa Liidu ja rahvusvaheliste organisatsioonide tervise, sotsiaalkaitse, elukvaliteedi ja tervisestatistika valdkonna töörühmades, võrgustikes ja komiteedes;
[RT I, 13.12.2012, 8- jõust. 01.01.2013]
- 9) tervisedenduse, sotsiaalkaitse, tervishoiu ning nende juhtimise alase teabe kogumine ja analüüsimine, selle kirjastamine ning edastamine avalikkusele, ministeeriumidele ja teistele institutsioonidele;
- 9¹) tervisestatistika tegemine, sealhulgas tervishoiuteenus osutajatelt tervishoiustatistika ja tervishoiualase majandustegevuse aruannete kogumine, asjakohaste juhendmaterjalide väljatöötamine, andmete töötlemine, analüüs, avaldamine ja säilitamine, vajaduse korral andmeesitajate ja tarbijate koolitamine ning osalemine valdkonna arendustegevuses ja rahvusvahelises koostöös. Tervisestatistilised andmed avaldatakse avaldamiskalendri kohaselt asutuse veebilehel. Tervisestatistika avaldamiskalender järgmise kalendriaasta kohta avaldatakse hiljemalt kolm kuud enne järgmise kalendriaasta algust. Avaldamiskalendri koostamisel arvestatakse avaldatava teabe kasutajate vajadustega ning see edastatakse arvamuse avaldamiseks Sotsiaalministeeriumile;
[RT I, 12.03.2019, 41- jõust. 15.03.2019]
- 10) tervisedenduslike ja sotsiaalkaitse valdkonna tegevuste hindamise korraldamine ja koordineerimine;
- 11) TAI tegevusvaldkondi käsitlevate õigusaktide ja nende eelnõude, programmide ning projektide võimaliku mõju analüüs tervisele;
- 12) tervisedenduse, sotsiaalkaitse, tervishoiu ning nende juhtimise alase täiendkoolituse vajaduse analüüsimine, õppekavade koostamine ja koolituse korraldamine, vastava õppematerjali väljatöötamine ning selle kirjastamine;
- 13) sotsiaal- ja tervishoiuteenus kvaliteeti tagavate standardite ning spetsialistide pädevusnõuete väljatöötamine;
- 14) teadus- ja koolitusürituste korraldamine.

3. peatükk JUHTIMINE

§ 5. Direktor

(1) TAI-d juhib ja esindab direktor, kes tagab asutuse üldseisundi ja arengu ning rahaliste vahendite õiguspärase ja otstarbeka kasutamise.

(2) Direktor valitakse avaliku konkursi korras, mille viib läbi TAI teadusnõukogu. Avaliku konkursi tulemusel sõlmib valdkonna eest vastutav minister direktoriga kuni viieks aastaks töölepingu.

[RT I, 10.09.2014, 1- jõust. 13.09.2014]

§ 6. Direktori ülesanded

Direktor:

- 1) juhib TAI tööd ja tagab selle tegevust korraldavate õigusaktide täpse ja otstarbeka täitmise ning annab aru valdkonna eest vastutavale ministrile;
[RT I, 10.09.2014, 1- jõust. 13.09.2014]
- 2) sõlmib, muudab ja lõpetab TAI nimel lepinguid käesolevas põhimääruses sätestatud ülesannete täitmiseks;
- 3) sõlmib, muudab ja lõpetab töölepinguid TAI töötajatega ning kinnitab nende ametijuhendid;
- 4) kinnitab TAI struktuuri, sisekorra- ja asjaajamise eeskirjad, tasuliste teenuste hinnakirja ning muud töökorralduslikud dokumendid;
- 5) kinnitab struktuuriüksuste põhimäärused;
- 6) moodustab komisjone ning projekti- ja töörühmi käesolevas põhimääruses sätestatud ülesannete täitmiseks;

- 7) annab TAI tegevuse juhtimiseks ja korraldamiseks käskkirju;
- 8) esitab valdkonna eest vastutavale ministrile ettepanekuid TAI tulude ja kulude eelarve koostamiseks; [RT I, 10.09.2014, 1- jõust. 13.09.2014]
- 9) käsutab TAI-le eraldatud vara ja rahalisi vahendeid eelarve alusel kooskõlas õigusaktidega;
- 10) hoolitseb TAI valduses oleva riigivara sihipärase ja otstarbeka kasutamise eest;
- 11) täidab muid õigusaktidega talle antud ülesandeid.

§ 7. Teadusnõukogu

(1) TAI teadus- ja arendustegevusega seotud küsimuste lahendamiseks käesolevas põhimääruses sätestatud ulatuses moodustatakse vähemalt 7-liikmeline teadusnõukogu, kelle koosseisu kinnitab direktori ettepanekul valdkonna eest vastutav minister.

[RT I, 10.09.2014, 1- jõust. 13.09.2014]

(2) Teadusnõukogusse kuuluvad ametikoha järgi teadusdirektor ja teadussekretär.

[RT I, 13.12.2012, 8- jõust. 01.01.2013]

(3) Teadusnõukogu esimehe valib teadusnõukogu.

§ 8. Teadusnõukogu ülesanded

Teadusnõukogu:

1) kinnitab TAI sihtfinantseeritavad ja muud teadusteemad ning nende täitmise aasta- ja lõpparuanded;

1¹) viib läbi avaliku konkursi direktori valimiseks;

2) esitab direktorile kinnitamiseks TAI teadus- ja arendustegevuse põhisuunad, arengukava ja teostab järelevalvet nende täitmise üle;

3) kehtestab TAI akadeemilise töötaja ametikohtade nimetused, nende täitmise tingimused ja korra ning akadeemilisele töötajale esitatavad nõuded;

[RT I, 30.08.2019, 6- jõust. 02.09.2019]

4) teeb direktorile ettepanekuid TAI struktuuri muutmiseks;

5) esitab TAI töötajaid asutuseväliseks autasustamiseks, Eesti Teaduste Akadeemiasse või aastmeisse valimiseks ning annab vastavaid soovitusi;

[RT I, 13.12.2012, 8- jõust. 01.01.2013]

5¹) kehtestab TAI akadeemiliste töötajate atesteerimise tingimused ja korra;

[RT I, 30.08.2019, 6- jõust. 02.09.2019]

6) täidab muid talle pandud ülesandeid.

[RTL 2004, 10, 145- jõust. 31.01.2004]

§ 9. Teadusnõukogu töökord

(1) Teadusnõukogu töövorm on koosolek.

(2) Teadusnõukogu koosolekud toimuvad vastavalt vajadusele, kuid vähemalt kord kvartalis.

(3) Teadusnõukogu koosoleku kutsub kokku teadusnõukogu esimees või teda asendav teadusnõukogu liige.

(4) Koosoleku toimumisest ja selle päevakorrast tuleb teadusnõukogu liikmetele ette teatada vähemalt kümme päeva.

(5) Teadusnõukogu on otsustusvõimeline, kui koosolekul osaleb vähemalt pool teadusnõukogu liikmetest, sealhulgas esimees või teda asendav teadusnõukogu liige.

(6) Teadusnõukogu võtab otsuseid vastu koosolekul osalevate liikmete lihthälteenamusega. Hälte võrdse jagunemise korral on otsustav teadusnõukogu esimehe või teda asendava teadusnõukogu liikme hääl.

(7) Teadusnõukogu koosolekud protokollitakse. Protokollile kirjutavad alla esimees või teda asendav teadusnõukogu liige ja teadussekretär.

(8) Teadusnõukogu koosolekul võivad osaleda kõik töötajad (kui teadusnõukogu ei ole otsustanud teisiti). Teadusnõukogu teeb oma otsused TAI töötajatele teatavaks.

§ 9¹. Teadusnõukogu otsuse vastuvõtmine koosolekut kokku kutsumata

(1) Otsuse vastuvõtmiseks koosolekut kokku kutsumata saadab teadusnõukogu esimees või teda asendav teadusnõukogu liige teistele teadusnõukogu liikmetele otsuse projekti ja määrab kirjaliku vastamise tähtaja, mis ei või olla lühem kui seitse päeva ja pikem kui kakskümmend üks päeva. Otsuse projektile lisab saatja selgituse otsuse projekti kohta ja põhjenduse, miks otsuse vastuvõtmine on otstarbekas koosolekut kokku kutsumata.

(2) Teadusnõukogu otsuse vastuvõtmiseks koosolekut kokku kutsumata peab otsustamisel osalema vähemalt pool teadusnõukogu liikmetest. Otsus võetakse vastu otsustamisel osalevate teadusnõukogu liikmete lihthälteenamusega.

(3) Vastuvõetud otsusest koos selle sisu ja hääletamistulemustega teatab teadusnõukogu esimees või teda asendav teadusnõukogu liige teistele teadusnõukogu liikmetele esimesel võimalusel, kuid mitte hiljem kui viie päeva möödudes.

(4) Teadusnõukogu teeb oma otsused TAI töötajatele teatavaks.
[RT I, 13.12.2012, 8- jõust. 01.01.2013]

§ 10. Arendusnõukogu

(1) TAI strateegiliste küsimuste käsitlemiseks võib moodustada arendusnõukogu, kelle koosseisu ja töökorra kinnitab direktori ettepanekul valdkonna eest vastutav minister.
[RT I, 10.09.2014, 1- jõust. 13.09.2014]

(2) Arendusnõukogu juhib direktor.

(3) Arendusnõukogusse võivad kuuluda ka rahvusvahelised liikmed.

4. peatükk TEADUSTÖÖTAJAD

[Kehtetu -RT I, 30.08.2019, 6- jõust. 02.09.2019]

§ 11. Teadustöötajate ametikohtade täitmine
[Kehtetu -RT I, 30.08.2019, 6- jõust. 02.09.2019]

5. peatükk VARA JA FINANTSEERIMINE

§ 12. Vara

(1) TAI-l on oma tegevuse läbiviimiseks vara, mille moodustavad talle riigivara valitseja poolt sihtotstarbelisse kasutusse antud maa, hooned, rajatised, seadmed, inventar ja muud materiaalsed väärtused.

(2) TAI kasutab ja käsutab vara õigusaktidega sätestatud korras.

§ 13. Finantseerimine

(1) TAI teadus- ja arendustegevust finantseeritakse riigieelarvest, sihtannetustest, instituudi majandustegevusest saadud tulust ja muudest allikatest.

(2) TAI finantseerimine riigieelarvest toimub sihtotstarbelise finantseerimise, riiklike teadus- ja arendusprogrammide, uurimis- ja arendustoetuste kaudu.
[RT I, 13.12.2012, 8- jõust. 01.01.2013]

(3) TAI infrastruktuuri kulud, riiklike tervise- ja sotsiaalvaldkonna programmide ja arengukavade elluviimise ja tervisestatistika tegemise kulud ning registre, mille volitatud tötlejaks on TAI, ülalpidamisega seotud kulud kaetakse riigieelarvest Sotsiaalministeeriumi eelarve kaudu.
[RT I, 13.12.2012, 8- jõust. 01.01.2013]

6. peatükk ARUANDLUS JA JÄRELEVALVE

§ 14. Aruandlus ja järelevalve

(1) TAI peab finants- ja statistilist arvestust õigusaktides kehtestatud korras.

(2) TAI-le riigieelarvest eraldatud vahendite sihtotstarbelist kasutamist ning TAI tegevuse vastavust põhimäärusest tulenevatele eesmärkidele kontrollitakse õigusaktidega sätestatud korras.

(3) TAI direktor esitab valdkonna eest vastutavale ministrile valdkonna eest vastutava ministri poolt kehtestatud tähtaegadel ja vormis riiklike tervishoiuprogrammide tegevuskavad ja tegevusaruanded.
[RT I, 10.09.2014, 1- jõust. 13.09.2014]

7. peatükk

ÜMBERKORRALDAMINE JA TEGEVUSE LÕPETAMINE

§ 15. Ümberkorraldamine ja tegevuse lõpetamine

TAI korraldab ümber või lõpetab tegevuse Vabariigi Valitsus valdkonna eest vastutava ministri ettepanekul.
[RT I, 10.09.2014, 1- jõust. 13.09.2014]

8. peatükk

RAKENDUSSÄTTED

§ 16. Määruste kehtetuks tunnistamine

[Käesolevast tekstist välja jäetud.]

§ 17. Määruse jõustumine

Käesolev määrus jõustub 1. mail 2003. a.